

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/470/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714211893
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714211893.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Yvety Dzugasovej a JUDr. Jany Urbanovej, v právnej veci navrhovateľky: U. Z., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. XXX, zastúpená JUDr. Máriou Ondráčkovou, nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. XX, proti odporkyni: R. X., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, toho času na neznámom mieste, zastúpenej ustanoveným opatrovníkom Mesto Martin, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 21C/127/2014-45 zo dňa 31. 03. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 21C/127/2014-45 zo dňa 31. 03. 2015 potvrdzuje.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k. ú. X., zapísaným na LV č. XXX ako pozemky parcela č. 263/2 o výmere 213 m² a parcela č. 267/1 o výmere 49 m². Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľkou označená odporkyňa R. X. nie je vlastníčkou spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti vo vzťahu ktorým sa navrhovateľka domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Na LV č. XXX je ako vlastník sporných pozemkov v druhej polovici zapísaný L. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX.. Dedičské konanie po menovanom bolo vedené na Štátnom notárstve v Martine pod sp. zn. D 21/1983, avšak bolo zastavené, pretože porúčiteľ nezanechal žiaden majetok. Okruh dedičov po L. R. nebol riadnym spôsobom preukázaný. Podľa zápisnice o predbežnom vyšetrení dedičkou po L. R. bola R. X., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorú aj navrhovateľka označila ako odporkyňu. Navrhovateľka však v konaní nepreukázala to, že by sporné pozemky boli predmetom dodatočného prejednávania dedičstva podľa § 175k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). S poukazom na uvedené, vychádzajúc z toho, že v konaní o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k veci (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka) musia byť všetci spoluvlastníci účastníkmi konania, pretože ide o tzv. nútené nerozlučné procesné spoločenstvo (§ 91 ods. 2 O.s.p.) prvostupňový súd návrh pre nedostatok vecnej legitímácie zamietol. Konštatoval pritom, že pred právoplatným skončením konania o dedičstve nemôže rozhodovať o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k veciam po porúčiteľovi medzi viacerými dedičmi s poukazom na to, že nadobudli vlastníctvo k týmto veciam smrťou porúčiteľa podľa veľkosti dedičských podielov. V danom prípade nebolo v dedičskom konaní po L. R. preukázané, že by dedička R.Z. bola súdom vo svojom práve dedičstvo odmietnuť a o následkoch odmietnutia riadne upovedomená a či toto právo využila. Dedičmi po L. R. by mohli byť v prípade

odmietnutia dedičstva zákonnou dedičkou R. X. aj jej deti, a to Z.Z., nar. XX.XX.XXXX. a L. R., nar. XX.XX.XXXX.. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 v spojení s § 151 O.s.p. tak, že odporkyni právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože aj keď táto mala vo veci úspech, toto právo si neuplatnila.

Proti vyššie uvedenému rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, na základe ktorého odvolací súd žiadala, aby napadnutý rozsudok okresného súdu zmenil a jej návrhu v celom rozsahu vyhovel. Prvostupňovému súdu vytýkala, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V ďalších podrobnostiach uviedla, že okresný súd nesprávne vyhodnotil dôkaz zápisnicu o predbežnom vyšetrení dedičstva, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolateľka zopakovala, že odporkyňa je v tomto konaní označená správne. Je univerzálnou dedičkou po poručiteľovi L. R., nar. XX.XX.XXXX. V tomto smere poukázala aj na správu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.03.1983 č. CPJ 69/82 z ktorej vyplýva, že v prípade úmrtia vlastníka treba zistiť kto je jeho dedičom a s týmto dedičom ďalej konať. V danom prípade dedič vystupuje ako žalovaný. Preto v návrhu bola odporkyňa označená správne. Navyše, označenie vlastníka na liste vlastníctva č. XXX pre obec a k. ú. X. má iba evidenčný charakter. Vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam prešlo v okamihu smrti L. R. na žalovanú R. X., rod. R.. V prípade, ak pobyt vlastníka nehnuteľnosti nie je známy, uplatňuje sa v konaní § 34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. v nadväznosti na ust. § 16, § 17 zákona č. 180/1995 Z.z. a Slovenský pozemkový fond koná pred súdom vo veciach pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, ale je neznámy jeho pobyt. V tomto prípade by bola navrhovateľka povinná náhradu za ustupujúci podiel žalovanej R. X. poukázať do depozitného účtu Slovenského pozemkového fondu a tento by bol následne povinný náhradu vydať žalovanej, alebo jej oprávneným dedičom. Prvostupňový súd tým, že zamietol návrh, zbavil navrhovateľku možnosti opätovne podať predmetnú žalobu (prekážka rozhodnutej veci) v prípade potvrdenia dedičstva žalovanej. Navrhovateľka, ako osoba, ktorá má právny záujem na vyriešení veci podala dňa 20.05.2015 návrh na dodatočné prejednanie dedičstva po nebohom L. R..

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O.s.p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania odvolateľka - navrhovateľka konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 O.s.p. a dospel ku skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

V prejednávanej veci okresný súd výsledky hodnotenia dôkazov zahrnul do odôvodnenia napadnutého rozsudku a v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. dostatočne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za rozhodné, preukázané a z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Okresný súd správne vyhodnotil, že zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo je možné iba medzi podielovými spoluvlastníkmi. Je preto nevyhnutné, aby v konaniach týkajúcich sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva boli účastníkmi tohto konania všetci podieloví spoluvlastníci. Ak niektorý

zo spoluvlastníkov zomrel, nie je možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo s namiesto neho, do úvahy prichádzajúcimi dedičmi po ňom. Po každom podielovom spoluvlastníkovi, ktorý zomrel, musí prebehnúť dedičské konanie, v ktorom bude prejednaný príslušný podiel v predmetných nehnuteľnostiach a až po právoplatnom rozhodnutí o dedičstve, v ktorom bude jednoznačne určené, kto sa stáva vlastníkom podielu patriaceho pôvodne poručiteľovi, je možné viesť konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva voči tomuto novému spoluvlastníkovi. Keďže v predmetnom konaní neboli prejednané všetky podiely, pôvodne patriace spoluvlastníkovi, ktorý už zomrel (L. R.), nebolo možné zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti (obdobne rozsudok Krajského súd Košice sp.zn. 4Co/193/2013 zo dňa 04.02.2015). S poukazom na uvedené aj odvolací súd dospel k záveru, že návrh bol podaný predčasne. Pokiaľ teda navrhovateľka okresnému súdu vytýkala nesprávne skutkové a právne závery jej námietky odvolací súd považoval za nedôvodné. Navrhovateľka sa môže v prípadnom novom konaní domáhať zrušenia podielového spoluvlastníctva (za splnenia dôkazného bremena jeho existencie) len vo vzťahu k tým podielovým spoluvlastníkom, ktorí ho reálne tvoria (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súd sp.zn. 1 Cdo 124/2008 zo dňa 26.02.2010). Navrhovateľka ešte mohla podať návrh na prerušenie konania s poukazom na podaný návrh na dodatočné prejednanie dedičstva po nebohom L. R. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. augusta 2012, sp. zn. 6 Cdo 157/2012). Takýto procesný návrh však neučinila. Nebol relevantný ani jej odkaz na ustanovenie zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, ktoré rieši len otázku zániku oprávnení Slovenského pozemkového fondu konať v mene nezisteného vlastníka. Uvedené nijako nesúvisí s problémom právnej subjektivity účastníka, s ktorým sa prvostupňový súd náležite vysporiadal. Napokon odvolací súd k námietke o možnosti vytvorenia prekážky veci už rozsúdenej uvádza, že o takúto prekážku podľa § 159 ods. 3 O.s.p. nejde, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania (porovnaj R 15/2005).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. v prospech odporkyne, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech. Na základe uvedeného by jej patrila vo veci ako úspešnému účastníkovi náhrada trov odvolacieho konania, táto si však trovy odvolacieho konania neuplatnila, ani z obsahu spisu odvolací súd nezistil vznik nároku na ne, a preto odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.